

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

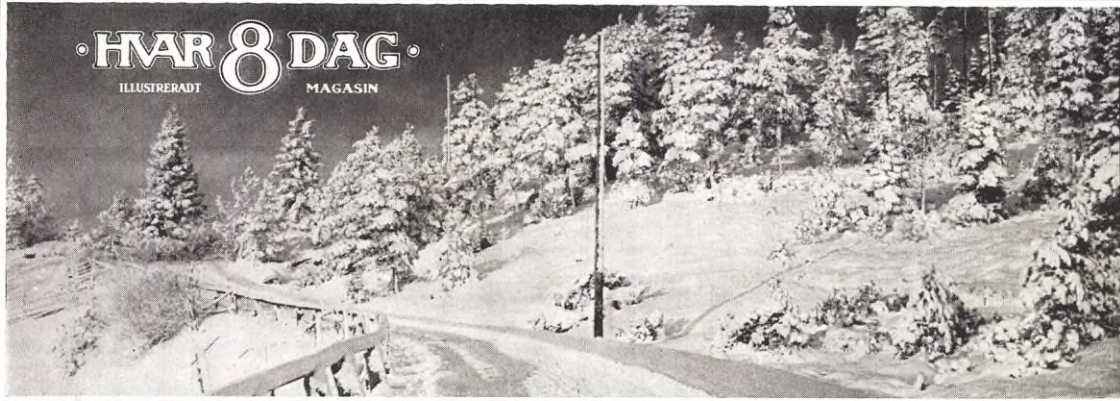
This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

· HVAR 8 DAG ·

ILLUSTRERADT

MAGASIN

25:TE ÅRG.

DEN 30 DECEMBER 1923.

N:o 13

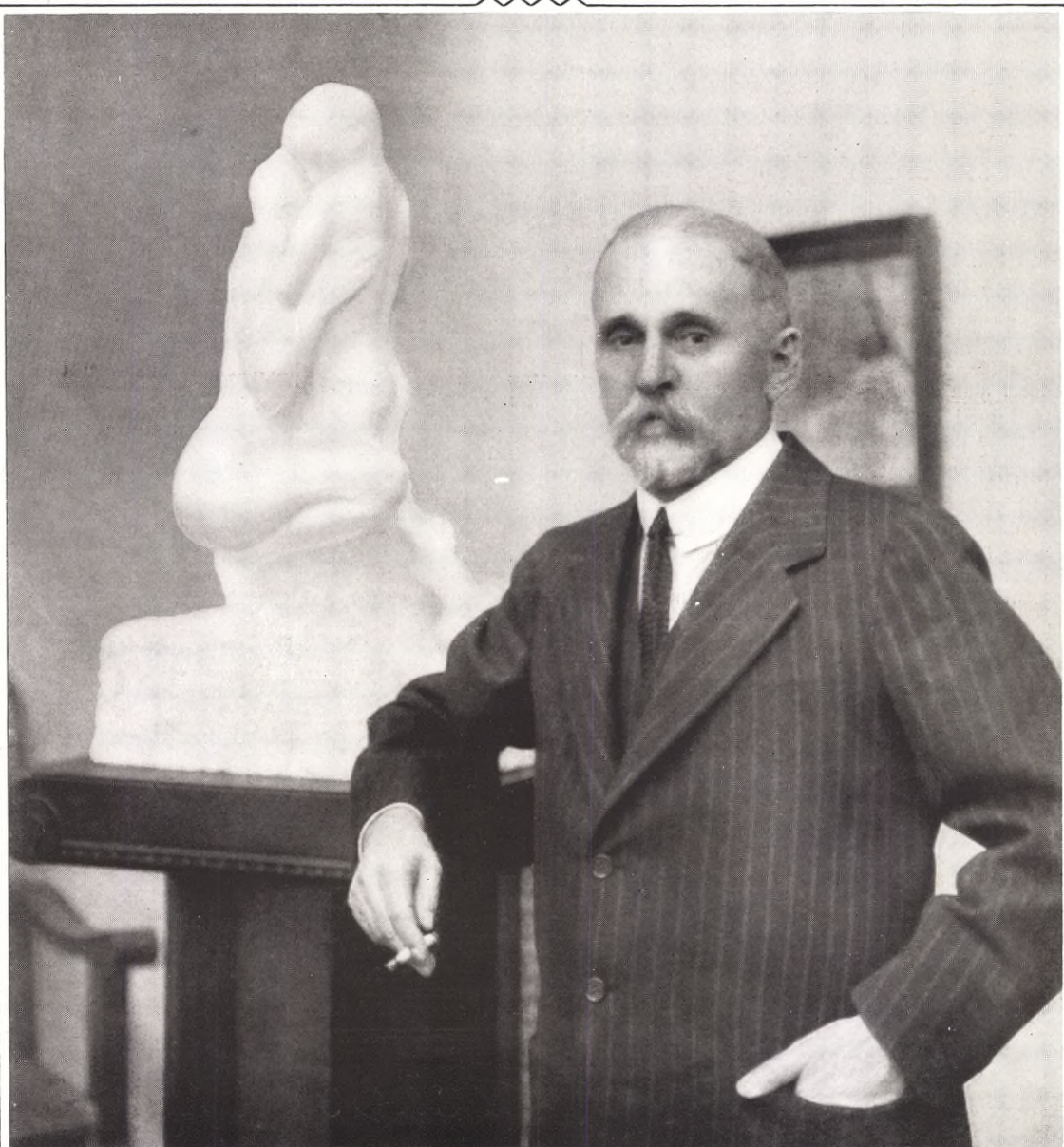

Foto. Segerstedt, Sthlm.
Kliché. Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

Vinterbild från Rävlanda.
Amatörfoto. W. Almroth, Gbg.

A. Färnqvist

För en del år sen berättade mig Klas Fåhræus att han råkat en gammal vän som inte varit synlig på mycket länge och att denne frågat honom vad han gjorde. Härpå blev svaret: "Jag köper tavlor". Frågaren blev mycket förvånad; hade svaret lytt: Jag säljer tavlor, med andra ord, jag är konsthandlare så hade han förstått, ty att sälja är ett yrke, en levnadsbana.

Men detta: "Jag köper tavlor", det är närmast att säga, att man inte gör någonting eller att man är ingenting enligt gängse uppfattning, som begär etikett på den kategori av samhällsdugliga medborgare, man tillhör.

I själva verket fordras det ofta mer begåvning, mer entusiasm och initiativ att göra ingenting än vad man föreställer sig. Det är inte många som bli något och fortfara göra ingenting, vilket man tror är det lättaste av allt. Jag skulle vilja påstå att endast starkt begåvade ha rättighet att välja denna bana, att göra ingenting, att inte ha yrke.

Man kan visserligen köpa tavlor (och bra tavlor) på lediga stunder, om man har smak och gott om pengar samt åstadkomma aktningssjudande resultat. Men inför en smula kritisk värdesättning så är detta dock inte nog, om man vill ge mannens samlande verksamhet en mera upphöjd betydelse. Därtill fordras att han i allt, i utväljandet och sammanfogandet skapar ett rikt harmoniskt helt och — först och sist — att han av hela sitt görande och varande skapar ett konstverk.

Liksom bildning är vad som återstår när man glömt det man lärt, så är det verkligt konstnärliga icke i tingen, men i oss själva och Klas Fåhræus vore det han är även om han stode på bar backe utan tavlor, utan marmor och bronser utan palats, utan terrass.

Utrustad med lycklig balans mellan sinne för andliga och materiella ting, fysiska och psykiska idrotter, hjärtats och hjärnans funktioner, har han dessutom haft den goda turen att låta sig födas i en miljö, där redan under uppväxtåren gick honom i blodet en aristokratisk uppfattning av livets både inre och yttre gestaltande.

Det slags typer, han tillhör, är icke någon vanlig företeelse i vår nord och i mindre förhållanden; de anses vara lyxartiklar, vartill endast de stora metropolerna ha råd.

Mecenatskap och konstssamlande var fordom det första ståndets prerogativ, men gled småningom över till borgardömet och Klas Fåhræi hemstad har äran i så fall att genom dess framstående patricierfamiljer gått i spetsen här i Sverige. Men hos dem var det kanske ännu ett mer "richesse oblige" än ett behov för själva levnads-konstens fulländande. Hos en Fürstenberg börjar visserligen intresset bliva exklusivt, alltuppslukande, men utan djupare förutsättningar måste han stödja sig på goda rådgivare. Det intressanta dock i hans, liksom senare i

* Klas Fåhræus fyllde den 1 december 50 år.

Amatörfoto.

Kliché: Sjöberg, Gbn.

EN EGENHÄNDIG KOMPOSITION AV RUBENS, ingående i cykeln av hans framställning av den romerske konsulen Decius Mus' d. ä. ärofulla offerdöd. — En av de mest glansfulla pärlorna i denna för svenska förhållanden enastående samling av förnäm- lig konst.

Ernest Thiels, ställning till konstköpandet är att han e som äldre tiders konnässörer och samlare, understödde redan gillad och klasserad konst men uteslutande uppmuntrar moderna och oppositionella riktningar. Dessa båda mecenaters gallerier ha erhållit sin homogena prägel tack vare att de hållit sig inom bestämd skola. Klas Fåhræus däremot skulle nog kunna samla många olika skolor — och har även så gjort — utan att riskera det helgjutna helhetsintrycket, ty hans starkt personligt färgade smak har aldrig behövt dessa yttre stödjepunkter; utväljandet hos honom har gått vida mer efter inre än yttre linjer.

Det dynamiska, det livfulla, det rent måleriska, det starkt karaktäristiska, se där några av kännetecknen på den tråd, som genomgår hans samling, verken må sedan tillhöra det ena eller andra decenniet, det ena eller det andra landet, den ena världsdelen eller den andra.

När jag i dessa korta rader värdesätter jubilarens* förmåga, dömer jag icke efter den senare periodens resultat, under vilken period hans stora ekonomiska tillgångar gävo stor rörelsefrihet utan fastmer efter debutärens anspråkslösare samling. Ty det är *relativt* lätt att med rikliga möjanger kunna omge sig med utsökta skönhetsvärden; tusenfalt svårare blir uppgiften när varje inköp måste vägas ej blott ur estetisk men lika mycket eller mer ur ekonomisk synpunkt. Tänker jag tillbaka på villan i Saltsjöbaden, som var en "touche de pierre", så finner jag att han redan där visade den skarpa klon och den fina näsan.

Vad slutligen data angår så äro de ytterst få när man

I DETTA 1923 ÅRS SISTA NUMMER

ber Redaktionen, med sitt tack för välvilja och intresse under det gångna året, få tillönska Hvar 8 Dags hela läsekrets — inom och utom vårt land —

ETT LYCKOSAMT ÅR 1924

Åter fotografier.

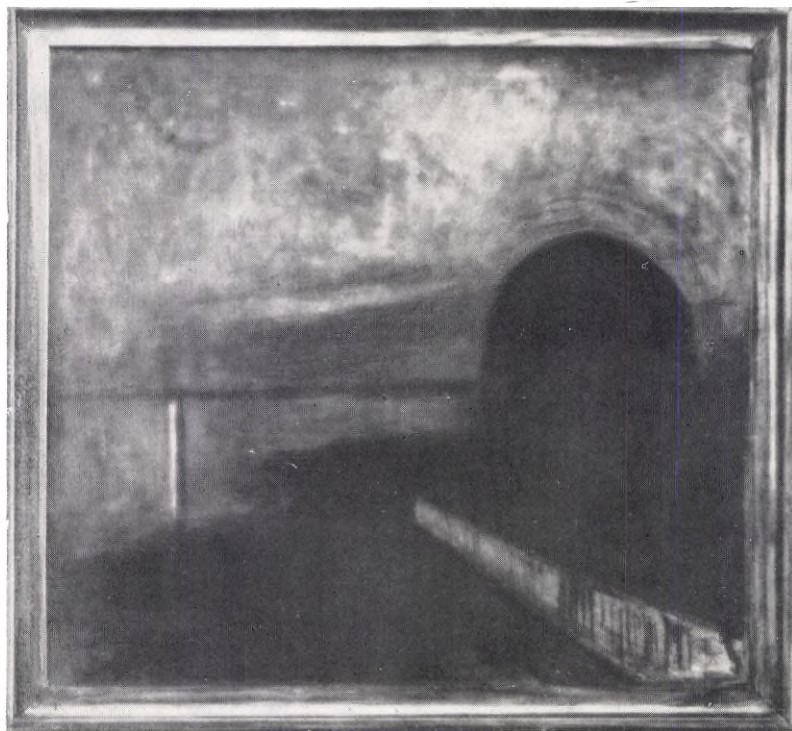
Kliché. Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg.

TVÅ PORTRÄTT AV ERNST JOSEPHSON:

T. v.: FRU OLGA FÅHRÆUS, född Björkegren. Före giftermålet med herr Klas Fåhræus var Olga Björkegren en av K. Dramatiska Teaterns yppersta namn och krafter. Porträttets mästare har också lyckats i detsamma fänga något av den dramatiska inspirationens genius. T. h.: KORRESPONDENTEN SPADA (J. K. Janson) på ett kafé i Paris.

inte avancerar i befordringar eller har yrke och jag minnes egentligen inte annat än att jag lärde känna Klas Fåhræus samma år som vi båda förlovade oss, 1886.

Men jag har sport att han tagit studentexamen 1881, att han kom till artisterna i Grez 1885 och därifrån i Carl Larssons sällskap avrest till Sicilien för att efter gifter-

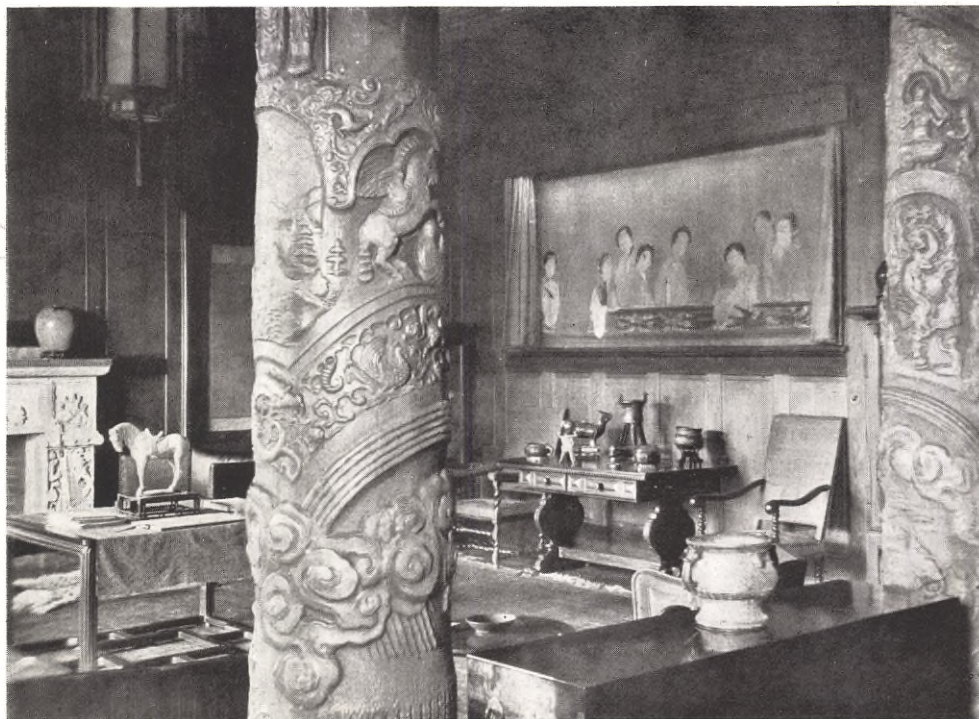
Fotos Segerstedt, Stockholm.

Kliché. Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg.

TVÅ MALNINGAR AV EDV. MUNCH:

T. v.: "NATTEN". Edv. Munch har här sökt och lyckats i den svåra uppgiften att tolka stjärnhimmeln i dess hemlighetsfulla majestät.
T. h.: "I VALET OCH KVALET." Norsk flicka.

Amatörfotograf.

KINESISKA RUMMET.

Kitché: Sjöberg, Gbg.

målet 1887 slå sig ner som Stockholmare i Saltsjöbaden och på Lidingön.

Som skriftställare har han inte stort bagage att komma med, men däri rymmes dock en så värdefull bok som den om "Konstverkets byggnad". Ehuru jag själv ser denna byggnad huvudsakligen timrad av annat virke, än han lägger an på, har jag både nöje och behållning av att ibland ta ner boken från hyllan för att njuta av dess konstnärliga behandling, dess utsökta fraser och klingande ordfynd och där formen ofta suggererar lika mycket som själva innehållet. En bok om konst genom konst.

Mer än någon annan av våra konstskriftställare har han

Foto. Segerstedt, Sthlm.

Centraltavlan, "LIVSTRÅDET", är en storformad idyll av Edv. Munch, ursprungligen avsedd för dekoration av universitetet i Kristiania. Dess symboliskt behandlade ämne är den nordiska sommarens skönhet och fruktbarhet. På sidorna om denna komposition märkas två skulpturer av Vigeland föreställande "Mor och Son" — "Far och Dotter". Den förstnämnda av dessa återfinnes å första sidans porträtt.

Kitché: Sjögren, Gbg.

HERR KLAS FÅHRÆUS VACKRA, STORSTILADE, AV C. WESTMAN RITADE LILLBYGGNAD Å LIDINGÖ-BREVIK. Exteriör, Stora ingången samt en bild från trädgården, som visar utsikten över segellden till Stockholm.

denna pregnans som utmärker en Thorild, en Ehrenswärd. Märker man väl i de första försöken mera av striden än segern blir med åren förhållandet annorlunda; jag tänker på några pärlor i Ord och Bild, essayer över vissa konstnärer som stå honom nära. Men han är också konstnär på ett annat område, känt av ett fåtal blott: små

oratoriska prestationer med fasta, eleganta satser. Där liksom för övrigt i allt, vad han sagt och skrivit och gjort, går ett ungdomligt tycke — det är endast den obevekliga tidens gång som på hans senaste födelsedag — den 1 december — ristade: sextio år!
G. Pauli.

*

Klas Fåhræus är född i Göteborg 1 december 1863. Hans fader var Eskil Fåhræus, kontorschef hos Carnegie, och hans moder var född Prytz.

Han tog studenten 1881, vistades därefter i Uppsala, som han lämnade 1884 utan examen varefter han gjorde

Anatörfotos.

utländska resor. Efter hemkomsten firade han bröllop med skådespelerskan Olga Björkegren 1887. Han bosatte sig 1899 i Saltsjöbaden där hans samlingar anlades och flyttade 1911 till Lidingö i det magnifika hemmet, byggt av arkitekt C. Westman.

Hans "Konstverkets byggnad" utkom 1904.

Glöm ej

att nu
förnya

Prenumerationen!

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Göt.

JAKTSLOTTET HYLTENÄS FÖRE BRANDEN.

NÅGRA EXTERIÖRER O. INTERIÖRER
FRÅN DET DEN 17 DECEMBER I
GRUND NEDBRUNNA JAKTSLOTTET

Efter fotografier. — Bild: Gode, Öbg.

Jaktslottet Hyltenäs i Öxnevalla, Mark, tillhörigt grosshandl. George Seaton, Göteborg har den 17 december i grund nedbrunnit. Den ståtliga byggnaden, som uppfördes under kristiden för en kostnad av en och en halv million kronor, var hållen i engelsk stil med borggård

lan. Det är en vanlig granstör, som säkerligen brukats utan något beslag, längden är ungefär 1,5 m. och tjockleken 3,5 cm. Senare har kappen försetts med vackra silverbeslag, ditsatta av konung Fredrik I. De utgöras av dels en ornerad holk, som upptill avslutas med en kunglig krona och nedtill med en lagerkrans. Däremellan finnas infattade 2 exemplar av den medalj över konungens död, som graverades av Hedlinger år 1723.

Under holken fin-

och flyglar samt inrymde ett tjugotal rum. Anledningen till eldsvådan anses ha varit någon felaktighet i rökgångarna. Byggnaden var försäkrad i Nordisk Brand, Svea, Skandia och Fenix för 700,000 kronor och lösöret till 350,000 kronor.

*

Till bild å nästa sida.

Livruskammarens redan förut mycket värdefulla samling av Karl XII-minnen har utökats med en stor sevärdhet, nämligen *den käpp som Karl XII bar* i handen när han vid Fredrikshald träffades av den dödande ku-

Efter porträtt.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

FRU MARIA MAURIZI, född Schultz från Stockholm, har av den världsberömda Padeloup-orkestern engagerats som solist, en utmärkelse som icke hittills någon svensk sångerska lär ha ernått. Konserten, med skandinaviskt program, äger rum i Trocadéro juldagen.

nes ett brett silverband med följande latinska inskrift: "Magnus et invictus Heros Carolus XII Svecor. Rex ad Fridrichshall d. 30 Novemb. ao 1718. Occumbens hunc scipionem manu gerebat", vilket är uttytt: "När den store och obesegrade hjälten Carl XII, svenskarnas konung, föll vid Fredrikshall d. 30 nov. 1718, höll han denna stav i handen".

Käppen har en doppsko av silver, ornerad med troféknippen.

Käppen deponerades år 1848 i Statens historiska museum, där den alltsedan dess förvarats, utan att på lång tid ha varit utställd.

*

EN KARL XII-KÄPP till K. Livrustkammaren.

Efter fotografi. Kliché: Goös, Gbg.

Den även för svensk publik genom filmen bekanta engelska skådespelerskan miss Meggie Albanesi avled i London den 9 december, endast 24 år gammal. Miss Albanesi hade bakom sig en ganska ovanlig karriär. Hon debuterade 1917 och hade sin första märkligare framgång som Jill Hillcrest i Galsworthys "Skingame" och herefter följde den ena triumfen efter den andra tills sjukdomen — en strupåkomma — bröt hennes bana. Hennes sista roll var i "East of Suez", densamma som fru Bosse spelade här då denna pjäs i höstas uppfördes å Komediteatern i Stockholm.

Miss Albanesi var även intresserad av filmning och besökte som bekant Sverige i följd då hon utförde den kvinnliga huvudrollen i Sjöström-filmen "Det omringade huset". Dödsfallet har väckt stor bestörtning inom alla teaterintresserade kretsar i London.

Efter fotografi.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

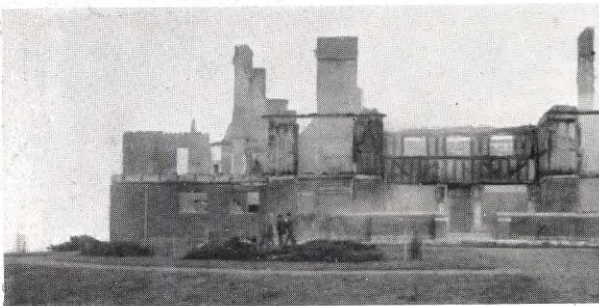
EN SVENSK "GOTT NYTT ÅR"-HÄLSNING FRÅN MONTE CARLO, sänd av den framstående svenske fotografen ALBIN där.

Efter porträtt.

Kliché: Goös, Gbg.

DEN ENGELSKA SKÅDESPELERSKAN MEGGIE ALBANESI i dagarna avliden. Utförde huvudrollen i en svensk film, inspelad i Sverige.

Avartillfotografier.

JAKTSLOTTET HYLTENÄS I RUINER EFTER BRANDEN. Bilden t. h. visar byggnadens läge på den höga bergkullen.

Kliché: Goös, Gbg.

Till konseljen den 21 december har chefen för K. Teatern, *häradsövding K. A. Riben* inlämnat sin avskedsansökan, vilken beviljades och till hans efterträdare utsågs hovsångaren *John Forsell*.

Avskedet har föregåtts av en presskampanj som kanske haft delvis berättigande men säkerligen i mångt och mycket varit orättvis. Det berättigade torde ha legat i framhållandet av frånvaron av en fullt och enbart konstnärlig synpunkt vid ledandet av vår enda lyriska scen — operetten frånsett — och orättvisan i det fulla uppskattandet av svårigheten att balansera vilja och kunna med alla hänsyn tagna till publik och ekonomi.

Kungliga operor eller överhuvud operainstitutioner torde ingenstädes i världen vara affär eller ens betala sig. Varför skulle den i Stockholm med dess lilla publik och dennas stora pretentioner vara eller kunna det? Chefen för en dålig

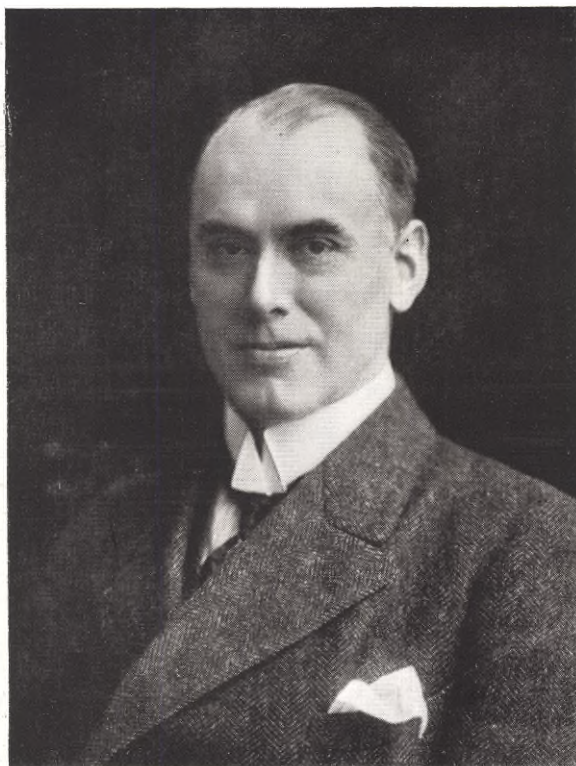

Foto: Rahmn, Malmö.

JOHN FORSELL.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

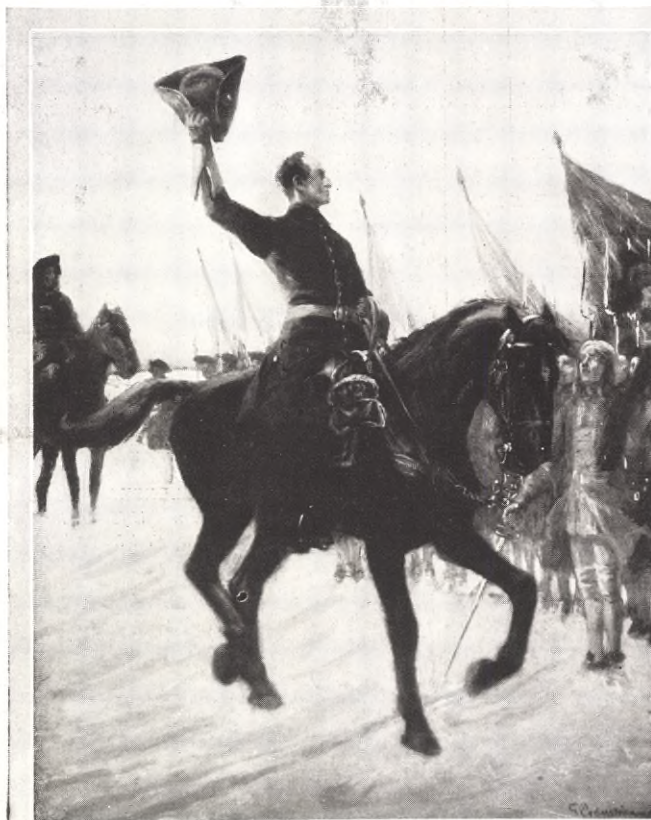
I statsråd den 21 december utnämnd till chef för K. Teatern.

affär blir aldrig populär, så icke heller här. Mycket torde vara till den avgångne operachefens kredit om också ännu mera till statens debet.

* * *

Den nye operachefen, *John Forsell*, har sedan länge förts fram som "Ille faciet". — Huruvida faciet verkligen skall bekräfta förhoppningar och antaganden skall framtiden visa. — Säkert är att *John Forsell* har mycket som kan bereda vägen för honom. Han är ut i fingerspetsarne konstnär och en konstnär av för våra förhållanden högsta klass. Han vet hur en opera skall ta sig ut och utan tvivel också hur den skall göras. Han känner hela den musikaliska teknikens möjligheter och skall förvisso veta att begagna dem i den goda smakens tjänst. Dock är ju en operachefs verksamhet icke inskränkt till framförandet av verken — den har ju ett fält som omfattar allt som hör till hela institutionen

Forts. å sid. 211.

Efter fotografier

TVÅ NYA MÅLNINGAR AV PROFESSORN, FRIHERRE GUSTAF CEDERSTRÖM.

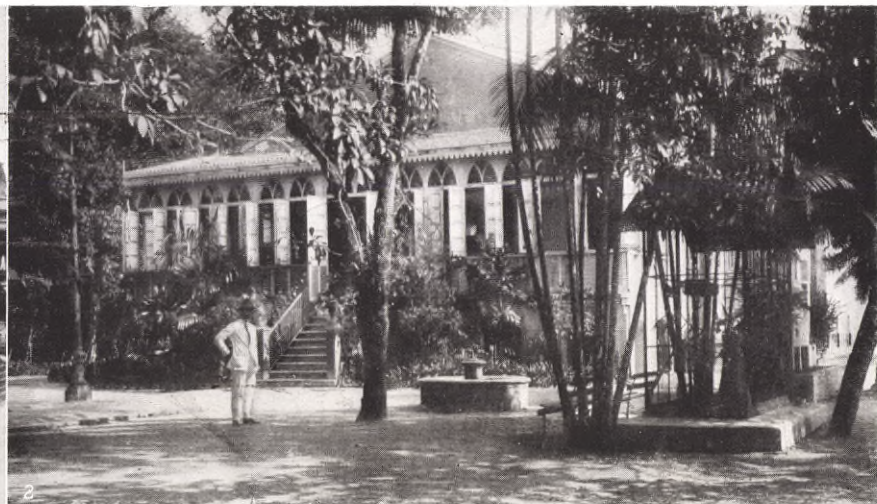
EN KARL XII-EPIKOD: "GOD MORGON, GOSSAR".

MAGNUS STENBOCK VID HÄLSINGBORG.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg.

Text å sid. 210.

DE FÖRSTA BILDERNA FRÅN DEN SVENSKA AMAZONAS-EXPEDITIONEN.
KORRESPONDENS FRÅN DOCENTEN DOUGLAS MELIN.

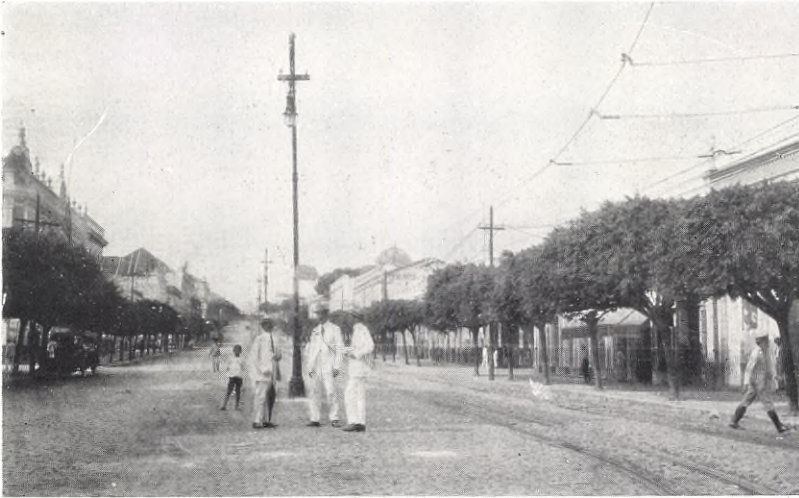

Kjter fotografier.

Kliché: Gohs, Oh-

PÅ UTRESA. 1. I RIO DE JANEIRO. S. Antonis konvent, med tillhörande flertal kyrkor, av vilka den heligaste var smyckad med slösande prakt i utsirningar och helgonbilder. Konventet lag alldeles i närheten av det hotell, där expeditionens deltagare tagit in. 2. I PARA. Museum Goeldi, huvudsakligen bildat av tyska naturforskare, har varit en vittberömd institution för utforskandet av Amazonflodens djur- och växtvärld. Till museet hörde också en vacker zoologisk trädgård, som emellertid nu jämte hela det traditionella museet går sin undergång tillmötes på grund av ekonomiska svårigheter med underhållet. 3. CABEDELLO. En pittoresk, sandig ort med kokospalmer och ett sönderfallt fort. Byn ligger

norr om Pernambuco. 4-6. UTEFTER AMAZONFLODEN, världens största sötvattensområde. Floden blir stundom flera svenska mil bred, men verkar trots detta med sina talrika skogskulisser nästan som ett Mälariandskap. Endast sällan försvinner horisonten. 4. Mynningsområdet med dess täta vegetation. 5-6. Högre uppför floden. 5. Lerbankar, tillhåll för talrika kaimaner (alligatorer). 6. Cecropia-skog och gräsbankar. Text å sid. 206.

Efter fotografi.

SVENSKA AMAZONASEXPEDITIONEN. I MANAOS, huvudstad i brasilianska staten Amazonas. Stora Avenidan med Teaterns kupol i bakgrunden. Expeditionens medlemmar tyckas vara fångade av kameran.

Kliché: Göta Bildtryck & Klichéanstalt, Gbg.

Härmed har H. 8. D. nöjet att för sin läsekrets framlägga de första insända fotografierna från *den svenska naturvetenskapliga expedition till Sydamerika* (Amazonas-expeditionen), som med fil. dr. A. Roman, Stockholm, docenten fil. dr. D. Melin, Uppsala, och ingenjör A. Vilars, Stockholm, såsom deltagare den 8 september startade från Göteborg med Johnsonlinjens motorfartyg Valparaiso. (Se H. 8. D. årg. XXIV n:r:is 37 och 51).

Efter att ha passerat Sydamerikas ostkust från Rio de Janeiro samt halva Amazonfloden har expeditionen nu nått sin första huvuddepöt, Manaus, varifrån sedan, enligt den uppgjorda planen, en årslång färd företages uppför

som tillkommit för utforskandet av Amazonflodens djur- och växtvärld och kunnat berömma sig av en mycket vacker zoologisk trädgård, skattar nu på grund av ekonomiska svårigheter åt förgängelsen.

Efter att ha tillbringat november månad på en farm i närheten av Manaus vid Rio Negro hos den forne fotografen och orchidéforskaren G. Huebner, har expeditionen nu fortsatt till indianerna vid övre delarna av Rio Negro.

*
Med ångaren *Hebe* från Åbo återkommo till Stockholm den 19 december bland andra doktor Sven Hedin,

Forts. å sid. 210.

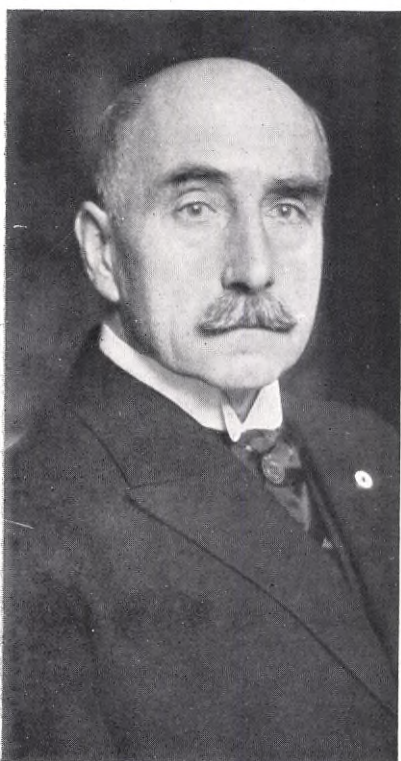
Pressfoto.

ÅTERKOMNA FRÅN STUDIER I SOVJET-RYSSLAND. Fr. v. Författaren Albert Engström och dr. Sven Hedin samt bankdirektör Olof Aschberg ombord å Finlandsångaren "Hebe" vid ankomsten till Stockholm den 19 december.

Kliché: Sjöberg's Klichéanst., Gbg.

Efter fotografi. **STOR RYSK BESTÄLLNING AV FOKKER-FLYGMASKINER I HOLLAND.** En av de 500 beställda maskinerna. Kliché: Göts, Öbz.

ÖVERSTE WILDBOLZ, den schweiziska delegeraden för Röda Korset i Genève, uppehåller sig f. n. i Berlin för att undersöka läget i Tyskland i och för en hjälpaktion. — Efter fotografi. Kliché: Göts, Öbz.

AFGHANISTAN, den nya asiatiska oavhängiga staten har genom sin minister i Rom, Serdar Azimullah Khan (med mössan) lämnat italienska utrikesministeriet i uppdrag att organisera en sanitetskår. — Efter fotografi. Kliché: Göts, Öbz.

mande civilisatoriska intressena är den nyligen påbörjade aktionen för de sanitära förhållandenas förbättring. Initiativet har tagits av afghanistanske ministern i Rom, S. E. Serdar Azimullah Khan, och den första europeiska hälsovårdsexpeditionen till landet ifråga torde även snart vara färdigorganiserad.

Ryska lufttrafikbolaget har nyligen hos Fokkers flygmaskinsverkstade^r beställt icke mindre än 500 trafikflygplan av typen F. 3. De inmonterade motorerna äro dels av Rolls Royce, dels av Sidleymärket. De förstnämnda ha en styrka om 360 hästkrafter och förmå giva flygplanet en hastighet av upp till 175 km. pr timme, medan de sistnämnda motorerna om 230 hästkrafter bringa hastigheten upp till 160 km. pr timme. I lyxhytterna finnes plats för 5 passagerare och aeroplanen skola flygas från Amsterdam över till Moskwa via Berlin, Königsberg och Smolensk. Sovjetstaten vill tydligen icke ligga de västeuropeiska makterna efter på detta den moderna teknikens område.

Afghanistan har åter fått världens blickar riktade mot sig genom konflikten mellan engelska och ryska intressen i detta avlägsna, men icke oviktiga bergsrike. Afghanistan är nämligen att betrakta som en buffertstat mellan de två europeiska makternas asiatiska områden. Englands från rysk sida påstadda krav att förbindelserna mellan Afghanistan och Sovjetryssland skulle upphöra förnekas visserligen, men å andra sidan synes England vara berett att med maktspråk förmå den nyblivna staten att följa dess önskade politiska kurs. En viss livaktighet inom landet spåras och ett av utslagen för de vak-

SVERIGES AVGAENDE CHARGÉ D'AFFAIRES I ATHEN, N. F. C. WIKSTRAND. *ippvaktas av delegationen för en million flyktingar.* — Efter fotografen Kliché: Aug. Sjöberg & Sjöstrand, Gbg

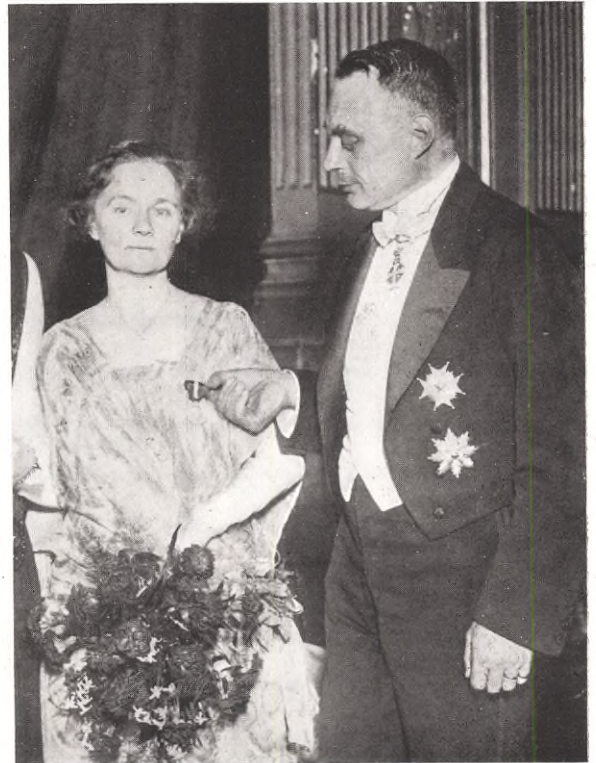
Den sista uppseendeväckande nyheten från Athen meddelar, att konung Georg och drottning Elisabeth av Grekland lämnat sitt fädernesland och begivit sig till Rumänien. Avresan är att betrakta såsom ett medgivande åt den nuvarande inre politiska stämningen i Grekland, som alltmera häftigt fordrat konungens avlägsnande. Regeringens direkta hänvändelse om abdikation har dock av konungen med bestämdhet avslagits. Konungen har tydligen förklarat sig anse sitt frånträdande från regeringen endast såsom temporärt.

Efter konungens avresa och i avvaktan på att regentskapet på ett betryggande sätt skall ordnas har regeringen tillfälligt överlämnats till Venizelos anhängare, amiral Konduriotis, vilken även efter konung Alexanders död 1920 under ett par dagar intog en liknande ställning. Samtidigt har en deputation av 25 personer översänts till Venizelos i Paris för att förmå denne att återvända till Athen och ställa sig i spetsen för en ny regering. En öppen och oförsonlig motståndare till den politik, som framtvingat konungens avlägsnande har Venizelos emellertid vägrat att hörsamma kallelsen. Erfarenheten har dessutom lärt honom att misstro de politiska vindkasterna i hans olyckliga fädernesland. Det är därför förklarligt

Forts. å sid. 210.

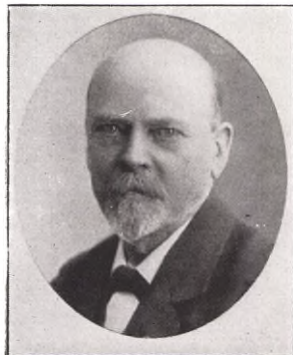

Efter fotografen Kliché: Gals Rithor & Klichéanstalt, Gbg. VENIZELOS MED SIN MAKÅ I PARIS. *Tillföljde de sista dagarnas händelser i Grekland — det där traditionella fördrivandet av landets konung — har den gamle statsmannen återigen ryckts fram till en förgrundsfigur.*

Efter fotografen Kliché: Gals Rithor & Klichéanstalt, Gbg. MEDALJERAD BALETTDANSÖS. *Konung Christian av Danmark låter genom danske ministern i London, greve Ahlefeldt, överlämna en guldmedalj för konst till den berömda dansösen Adeline Genée (m.me Icct).*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

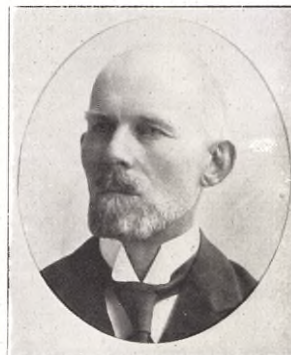
A. BJÖRKMAN.
Redaktör. — Stockholm.
70 år 15 dec.*

P. PEHRSSON.
Bankdirektör. — Åkarp.
70 år 20 dec.*

E. ROGBERG.
Konsul. Köpman. — Göteborg.
55 år 2 jan.*

K. H. LIEDHOLM.
Länsveterinär. — Halmstad.
50 år 31 dec.*

E. J. VON WOLCKER.
F. d. Kammarrättsråd. — Sthlm.
60 år 24 dec.*

P. E. M. KELLGREN.
Hovrättsråd. — Jönköping.
60 år 29 dec.*

C. F. J. MANNERHEIM.
Friherre. Direktör. — Stockholm.
55 år 27 dec.*

J. E. LINDBERG.
Medaljgravör. — Stockholm.
50 år 31 dec.*

G. A. F. LAGERFELT †.
Friherre. Kabinettsskammarr.
Lagerlunda. F. 1832. † 17 dec.*

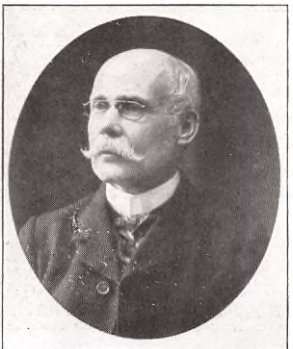
C. A. LINDBERG †.
Rådman. — Vadstena.
F. 1840. † 14 dec.*

C. A. A. PALM †.
Advokat. — Göteborg.
F. 1864. † 21 dec.*

H. I. F. STRANDH †.
Bruksägare. — Sunds Glasbruk.
F. 1872. † 13 dec.*

A. M. LINDSTRÖM †.
Konstnär. — Stockholm.
F. 1849. † 11 dec.*

A. M. K. DALSTRÖM †.
Fru. — Skriftställarinna.
Stockholm. - F. 1858. † 12 dec.*

ALEXIS BJÖRKMAN. Efter avslut skolg. 73 anställd i handel t. 90, boktryckare i Sundsv. 91—95, utg. av ett flertal norrländska tidn. fr. 91, red. f. Reformatorn, tidn. f. Sv. Godtempl. 07—09; förestånd. f. Sv. nykterh.-sällsk. upplys.-byrå sdn 10. Hållit ett stort antal föreläs. o. föredrag, särsk. i nykterh.-frågor, sdn 84. Led. av Riksd. F. K. sdn 19.

PEHR PEHRSSON. Utg. fr. folkhögsk. 72, fr. lantm.-sk. 76, lär. v. Hvilans folkhögsk. 78—96, biträd.-lär. i lantm.-sk. där 90—04. Nämndeman 87—03, komm. uppdrag i Burlöfs s:n 96—98, landstingsm. 98—15. Verkst. dir. i Oxie här. sparb. sdu 12. Styr.-led. i Nord. hand.-bankens avd.-kont. sdn 19. Led. av Riksd. A. K. 97—08, Statsrevisor 05—07, led. av sockerskattekom. 05—07.

ERNST ROGBERG. Efter avslut. skolestudier handelspraktik i Engl. 91—92. Deläg. i Firman Tycho Rogberg i Göteborg, sdn 95, konsul i Nederländer. sdn 98, Stadsfullm. 15—22; led. av drätselk. sdn 02, av hand.- o. sjöf.-nmd sdn 05, inskrivn.-nmd sdn 09. Styr.-led. i Börs-sällsk. 02—04. Led. o. vice ordf. i Sv. redarefören. 07—20; led. av Sv. arbetsgiv.-fören. förtroenderåd 12—20, Sv. allm. sjöfartsfören. 02—18, Sv. ångf. assur.-fören. 04—18, styr. f. Göteborg-Borås järnv. a.-b. sdn 10, v. ordf. i styr. f. Göteborg-Särö järnv. a.-b. sdn 11, styr.-led. i Borås-Ulriceh. järnv. a.-b. sdn 13, v. ordf. i styr. f. rederi a.-b. Teutonia sdn 01.

HENRIK LIEDHOLM. Stud. 83, veter.-ex. 1900, distr.-veter. i Vårdinge s. å. i Gnesta 01, länsveter. i Värml. norra distr. 11, i Hall. län sdn 15.

ERIK VON WOLCKER. Stud. 81, jur. utr. kand. 87, v. hvd 89, kammarr.-sekr. 1900, kammarrättsråd 01, kamr. v. Överståth.-åmb. f. uppblödsärenden 06, avsk. 17. Omb.-man i skattesaker h. Stockh. e. bank, a.-b. St. Kopparb. bergsl. m. fl. Sekr. h. Riksd. lagutsk. 91—93, i sparb.-komm. 91, i komm. röstr.-komm. 96—97, i komm.-skattekomm. 97—1900; led. av skogsacciscomm. 06—07; sakkunn. i Finansdep. 04—05, komm.-skattesakkunn. 11, 12—17. Styr.-led. i Allm.- o. pup.-kassan sdn 15, Stockh. stads brandst.-bol. sdn 16. Hed.-led. av Fören. f. skidlöpn. befrämj. i Sverige samt i Stockh. schacksällskap.

Kl. och St. Björkman, Göteborg

* Data å nästa sida.

ERNST KELLGREN. Stud. 83, hovr.-ex. 88, e. o. hovr.-not. s. a., v. hvd 92, fiskal i Göta hovr. 99, assess. 1900, hovr.-råd där sdn 10.
 JOHAN MANNERHEIM. F. i Finland, genom, där lantbrukshögsk., stud. utomlands o. prakt. senare i hemlandet. Disp. f. Jokkis gods. Överflytt. 04 t. Sverige o. inköpte egend. Grensholm i Östergöt. varå han bl. a. inrättade ett stuteri som vunnit stort anseende. Inköpte jemte dir. O. Midling 07 aktierna i Kramfors a.-b. i vilket han fungerade som vice verkst. dir., 09 som disp. o. sdn 10 som verkst. dir. och fungerat numera jämvald som sådan i Frånö nya a.-bolag.
 ERIK LINDBERG. Stud. 92, elev v. Konstakad. 93-97, på A. Lindbergs atelier 92-99, stip.-res. i Tyskl., Frankr., Ital. 99-02. Därefter medaljgravör i egen räkning i Stockholm. Gravör v. Mynt- o. juster.-verket sdn 16. Led. av Konstakad. o. dess förvaltn.-nmd 04, korrespond. led. av Franska inst. 10; sek. i Konstnärskl. 04-08, 18-21, ordf. 08-10, 11-12 o. 22. Styr.-led. i Sv. Numismat. fören, 16-18. Sekr. i Konstakad. sdn. ar. Utfört ett stort antal medaljer o. plaketter, bl. a. för Nobelstift., övnr. André-exped., Olymp. Spelen, Sv. turistfören. samt över offentl. o. ensk. personer.

GUSTAF LAGERFELT †. Ulfjn. v. A. Livgren.-reg. 52, kapt. 66-73. Led. av hushålln.-sällsk. förvaltn.-utsk. 65-97, sällsk. v. ordf. 80-97, dess hed.-led. sdn. ar. Kab.-kammarr. h. Kon. Oscar 84, Ridd. av C. XIII's-O.
 CLAES LINDBERG †. Kamrer i Östergöt. e. banks avd.-kont. i Vadstena 82-09, styr.-led. i Vadst. sparb. 10, rådmän s. a. Led. av styr. f. Fägelsta-Vadst. Ödeshögs järnv. a.-b. sdn 90. Led. av stadsfullm., ordf. i drätselkammaren.

CARL PALM †. Stud. 81, jur. utr.-kand. 89, v. hvd 92, sdn sdn. ar. advokat i Göteborg, delegare i den ansedda adv.-firman Friman & Carlander. På sin tid ordf. i Sv. advokatsamf. Göteborg. avd. Det var tillfölje olyckshändelse häradshövding Palm fick sluta sitt verksamma och gagnande liv, i det han råkade bliwa överbörd av en automobil och därvid så illa skadad att döden inom några timmar följde.

HANS STRANDH †. Utbild. sig tekniskt i Amerika under ett tiotal år fr. 91, återvände t. Sverige o. övertog Sunds glasbruk vilket ombild. t. familjebol. Glasbruket tillfördes genom honom bl. a. en över hela världen patent. uppfinning vilken bidrog att utveckla detsamma t. en betydande industri. Intresserad f. de allm. kommunala angelägenheterna var han särskilt verksam för idrotts-, landstorms- o. skytterförelserna.

MAURITZ LINDSTRÖM †. Elev v. Konstakad. 69-72, fortsatta stud. i München o. Paris. Var i början av 80-talet bosatt i London o. återkom t. Sverige 89. Landskapsmålare, repres. å Nat.-mus. Deltog i Opponenttr. 85, led. av Konstnärstörb. o. Sv. Konstnär.-fören.

KATARINA (KATA) DALSTRÖM †. Född Carlberg, dotter av prof. J. O. Carlberg, ing. hon 78 äktenskap m. civiling. G. M. Dalström, d. 06. Delt. i grund. av Katarina arbetsstugor i Stockh. o. var led. av styr. 84-86. Ingick 94 i socialdemokrat. partiet o. på sin tid led. av distr.-styr. o. verkst. utsk. Övergick t. kommunist. partiet o. blev led. av kommun. utsk. Har m. stark övertygelsetrohet verkat som agitator f. båda partien. — Hennes rent ideella läggning har kunnat överskylla betänkliga överdrifter i det agitatoriska uppträdandet vid olika tillfällen. — Hon har utgivit arbeten om de nordiska o. grekiska hjältesagorna samt skrifter av kulturhistoriskt innehåll.

ÅTERKOMNA FRÅN RYSSLAND. Forts. fr. sid. 206.

som under 11 månader genomrest Amerika, Ostasien och senast Ryssland samt redaktör Albert Engström, vilken sedan augusti i år med Moskva som utgångspunkt studerat sovjetväldet i dess många funktioner. Doktor Hedin har haft en icke så litet ansträngande färd med massor av föredrag runt hela Amerika men också gjort synnerligen intressanta rön såväl där som i det hem-sökta Japan och i Kina och Ryssland, i vilket sistnämnda land han fått det allra bästa intryck av Sovjetrepubliken, där förhållandena enligt hans mening kunna anses för stabiliserade. Även redaktör Engström har efter hemkomsten i entusiastiska ordalag uttalat sig om de nya förhållandena i Ryssland, som han säger sig ha ingående och noggrant studerat under vidsträckt utflykter runt om i landet.

EN POLITISK PROCESS I PARIS. Anarkisten Germaine Berton (den unga kvinnan å bilden) som dödade rojalisten Marius Plateau och nu är förd inför domstol.

Bilden t. h.: DELEGATION AV INDIANER ANKOMMEN TILL PARIS för att inför det där församlade Nationernas Förbunds råd framföra sina önskemål. En av delegationens ledare och hans maka.

Efter fotografier

Efter fotografier.

Kliché: Göts Ritbyrå & Klöhnansalt, Öbg.

Kliché: Göts Ritbyrå & Klöhnansalt, Öbg.

— Hon vilar som en vit blomma.

Ibland, när jag är därinne, griper mig tanken, att hon bara sover. Då går jag tyst ur rummet för att inte väcka henne.

Här vaknar jag varje gång. Det är som om den dröm hon somnade bort i, ännu levde därinne. Här, ute hos mig, har den drömmen ingen makt. Men när jag så vaknat till, går jag gärna åter ditin.

Hon vilar som en vit blomma i den vita bädden. Lugnet över hennes vita ansikte är fritt. Hennes mörka hår, som jag ordnat, bildar bara ett hölje, ett hyll för ansiktets blomlika lugn.

Då och då sitter jag här vid bordet. När jag ser ut över trädgårdens vinternakna ödslighet, där snövattnet rinner av grenarna, och marken är grå som en gammal kvinnas ansiktshud, prickad av otaliga porer, då tycker jag återigen, att jag vaknar. Ty även i mitt rum har drömts, har jag drömt.

Naturligtvis måste det hända. Men sådana äro vi i alla fall, att vi vägra tro, förrän vi vaknat med alla sinnen. Vi kunna veta aldrig så väl, men vi ha alltid hoppet kvar.

— Nu har jag varit därinne igen. Döden är icke ful hos henne, hos en blomma. Den är djupt allvarlig.

Hennes händer vila smala, vita, halvslutna på var sida om den vita filten jag svept om hennes kropp. Den ena handen har ett nästan osynligt märke efter en ring. Den ringen var tung för en så spåd hand. Hon orkade inte med den. Sedan var vi tvungna att sälja den.

Jag undrar, om jag någonsin kan få den ringen tillbaka. Det såg ut, som om det där märket på det smala, lilla fingret gjorde ont. Hon borde ha ringen tillbaka, den skulle sitta där nu. Hur skall jag kunna få den. I dag är sista dagen jag får ha henne här. De komma och hämta henne framåt kvällen.

— Min Gud, det är sista dagen!

Den tanken har jag haft alla dagar hela denna tid, sedan hon kom.

Jag hämtade henne vid stationen. Där bad hon farväl med sköterskan. När vi sutto för oss själva i bilen, vände hon sig mot mig. Hennes ansikte strålade.

— Jag har kommit för att bli hos dig, min käre, sade hon.

När vi hunnit hem hit, var hon mycket trött. Jag ville tänka mig för.

— Är det rätt av oss, undrade jag.

— Är det rätt av oss att vilja leva, vi som var för sig äro ensamma! svarade hon. — Jag har längtat efter dig. Nu har jag kommit.

Sedan fick jag veta skälet, varför de låtit henne lämna sanatoriet. Jag hade skrivit och frågat, eftersom jag inte förstätt, hur hon kunnat få tillåtelse. Doktorn skrev skälet. Bara några rader. Det var mycket enkelt. Även i vår tid unnar man de dödsdömda understundom en sista fri önskan.

Vi talade aldrig om detta, hon fick aldrig veta någonting om brevet. Men varje dag har jag tänkt detsamma och ändå inte trott det. Jag tror det inte nu.

— Hon ligger så underbart stilla. Hennes panna är jämn och lugn som ett blad i en av de stora, vita blommor, vilka växa i snön. Hennes bruna hår har jag ordnat omkring ansiktet och ner på bröstet. Den fina huden på hennes kinder skimrar som huden på de vita blommornas kronblad. Hennes gyllenbruna ögonbryn äro som glänsande, underliga smycken ovanför de sovande, kupiga ögonocken. På hennes vita läppar ligger dödens allvarliga leende, detta underbara leende av höghet och frid, som jag har läst om, men aldrig riktigt förstätt förrän nu.

På kvällarna, när jag kom från arbetet, ville hon ofta vara god mot mig. Hon talade om, att hon haft det bra under dagen, och att hon fått så god mat. Hon försäkrade, att hon vilat sig hela dagen, nu ville hon sitta framför brasan. För det mesta orkade hon inte länge. Då låg hon mycket trött i mina armar, och jag bar henne till sängs. Sedan satt jag hos henne. Då och då viskade hon ett ord, en liten mening. Inte alltid kunde jag höra, vad hon sade, men jag vågade inte fråga.

Ibland blev hon förskräckligt ond på vädret, som tyngde henne över bröstet. Då talade vi om, att vi skulle resa till Södern. Hon längtade efter våren.

Hon ville ha rosor, röda rosor och vin. Hon behärskade mig med den skräck jag hyste för att göra henne upprörd genom att vägra, och jag ordnade till festen. Jag köpte många rosor, de fyllde rummet med sin söta, övermåktiga doft.

— Vi drucko vin vid brasan, jag hade bäddat henne i korgstolen. Brasan flammade och sken ut i rummets mörker, den lyste på rosornas svartröda huvuden i skålen på det lilla bordet, glindrade i vinets röda saft och kom hennes ansikte att glöda. Jag drack henne till med skräck i hjärtat, men hon log. Hon begärde rosor och fick ett fång i knät, och höll dem till sitt ansikte och lade dem åter ner och kramade dem sönder med sina bleka, spåda händer. Ute yrde snön och slog mot fönstret med mjuka, pickande ljud.

Plötsligt blev hon trött och föll ihop. Blommorna föllo ur hennes domnade händer, huvudet böjdes mot axeln. Det var vår fest.

Den natten satt jag uppe vid hennes bädd tills hjälpkvinnan kom på morgonen.

Hon älskade livet och ville leva. Hon behärskade mig som en tyrann utan att veta, att jag lydde av skräck. Jag önskade en gång, att hon vore frisk så att jag kunde tvinga henne. Ja, jag visste inte alltid, vad min ångslan för henne betydde.

Jag tror, att hon lämnade mig i fullt hopp på livet. Hon somnade i förgår kväll. Det var klar frost ute, månen sken grönvitt över trädgårdar och villor, snön lyste och gnistrade. Då ville hon ut. Vi skulle göra en långpromenad. När hon beslutat detta, blev hon het och febril.

Sina kläder ville hon ha nu genast. Jag svepte om henne filtar och bar henne till brasan. Hon var mycket svag, men hon talade ivrigt. Så slocknade hennes röst i en viskning, som strax efter slutade.

Framför brasan i sitt rum, där hon drömt om livet dessa veckor somnade hon i mina armar, som hon gjort nästan varje kväll.

Jag satt med henne länge, jag borde kanske ha lagt henne genast. När brasan började gråna av aska, var jag alltfjämt försänkt i det tillstånd av avvaktan vi skapa inom oss, när vi länge uthärdat. Det är icke resignation, det är ett slags filosofi, vars ledande princip är att icke tro, vad vi veta, för att inte röja vad vi tro. Därför är upptäckten först icke skrämmande, den konstateras bara, och man gör allt för att icke ännu visa ens den döda, att man vet. Sedan, några timmar efter, när läkarn varit där, och man talat med honom, och man är fullt säker på, att icke hon kan få veta, vad som skett, då börjar uppvaknandets långsamma och obevekliga process.

— Det börjar kvällas. Nu, när jag var inne hos henne, lyste hennes flickprofil vit och lugn i skymningen mot den mörka väggen. Håret var en svart massa om hennes ansikte, två svarta, breda floder i sänglinnets grånande vithet. Hennes sovande ögon blickade ur skuggorna under pannans bågar emot mig.

— Jag har gått hit in, för att tvinga mig sitta här och vänta, tills det kommer människor, levande.

JOHN FORSELL. Forts. fr. sid. 204.

som sådan. Hit hör icke endast de inre angelägenheterna men kanske i än högre grad de yttre — publiken. Inför denna senare är John Forsells ställning som den utomordentlige konstnären ett stort plus. Det enda frågetecken som kan sättas vid hans namn gäller väl just de inre angelägenheterna. Den nye operachefen har som artist vid Operan haft namn om sig att vara en temperamentsfull personlighet — en egenskap som kan vara lika förmånlig för sångaren som till nackdel för personen. Skall denna temperamentsfullhet kunna inordna sig under den smidighet som är ett eftergivligt villkor vid sidan om praktisk och konstnärlig begåvning? Den som lever får se — vi hoppas alla.

BROKIGA UTLANDBILDER.

TVA BILDER FRAN VINTER-SPORTSÄSONGEN I DAVOS.
T. v.: Ett hopp på skridsko.
T. h.: Den belgiska skridsko-
mästarinnan m:lle Schiffers.

I mitten:
ENGELSKA SMATTINGAR
TRANSPORTERA JULGRA-
NEN I SIN LIMOUSINE.

Nederst:
EN TRUPP UTVALDA EN-
GELSKA SKÖNHETER på väg
till Förenta staterna för att
dansa i en revy, öva sig ombord
under överfarten.

Bliv
MEDARBETARE
i
HVAR 8 DAG

Efter fotografier.

Kliché: Geis Bildbyrå & Klichéanstalt, Östg.